Jučer na javnoj dalekovidnici, iznosim prema sjećanju, tema je bila: zahtjev građana da se javno objavi uspjeh pojedinih srednjih škola povodom maturalnih ispita. Novinar, pristalica transparentnosti, smatra da građani/roditelji imaju pravo znati kako je ragirana škola gdje im je dijete završilo srednju školu. Vlast misli drugačije. Predstavnica države nam objašanjava, ne ulazeći u meritum stvari, kako je moguće usporediti samo istorodne veličine (u smislu zajedničkog nazivnika) a škole su toliko različite. Postavlja se pitanje: ako je gospođa u pravu kako je moguće da tako različite škole imaju jednake ovlasti – obrazovati mlade ljude – budućnost Lijepe naše. Ministar Mornar, i sam pristalica javnog objavljivanja ranglista, kao političar pokušava smiriti „lopticu“ i govori o negativnostima takvog objavljivanja jer bi, pazite, mladi ljudi i njihovi roditelji izvršili još veći pritisak na upis u najbolje škole. Nije za vjerovati da je ministar Mornar to izrekao, a je! Ipak da zadovolji sutrašnje birače završio je svoj iskaz: „nikad ne reci nikad“, čime je zapravo ignorirao mišljenje javnosti.

Prosječnost tako ostaje cilj, a naši dužnosnici nemaju ništa protiv ako se ona smanjuje ukoliko je to smanjenje prosječno.

Postoji priča kako su anđeli, božji glasnici, došli u jedan židovski grad i tražili od poglavara grada da im kaže kako brane svoj grad. Ponosni poglavar grada pokazao im je suvremenu vojnu jedinicu koja čuva grad. Božji izaslanici su ga prekinuli i zatražili izvještaj o učiteljima koji jedino mogu obraniti grad. Židovi su obrazovanju uvijek davali najveću moguću pažnju, pa nije čudno da je polovina nobelovih naroda dodijeljena upravo židovima razasutima diljem svijeta.

Pred godinu dana sam u svom radu: Fiskalna politika (dostupno na: https://www.rifin.com/ekonomska-politika/1869-fiskalna-politika
) govoreći o obrazovanju predložio da kriterij financiaranja srednjih škola budu ostvareni rezultati u procesu obrazovanja. Predložio sam da budu jedinstveni godišnji ispiti iz svih predmeta kako bi se pokrenuo proces, putem iteracija, usavršavanja obrazovanja. U tom sam smislu predložio da se osiguraju daleko veća financijska sredstva za obrazovni i znanstveni sustav. U vrijeme dramatičnog rasta fonda znanja pitanje obrzovanja nije jedno od pitanja; pitanje obrazovanja je pitanja opstanka ove i svake druge nacije.

Raspravljajući o razvoju i izlasku iz ove tragične depresije ne propuštam iznijeti činjenicu da nikada u povijesti neka zemlja nije bila nerazvijena ako je bila primjereno obrazovana mjereći tadašnjim važećim standardima. Moglo bi se navoditi mnoštvo primjera. Navest ću samo jedan. U srednjem vijeku sveučilišta su nicala na sjevernom dijelu Apeninskog poluotoka. Sjetimo se genijalnosti i snage: Venecije. Genove, Milana, Firence, itd. Juda II., veliki židovski rabin, 286.

godine nove ere govorio je: „Židovski će narod živiti kroz cvrkut školske djece.“. Od tada je prošlo više od sedamnaest stoljeća.

U Hrvatskoj svake godine diplomira, doktorira sve veći broj građana. Diplome i doktorati u Lijepoj našoj nisu nikakva garancija da ćete se, nakon studija, zaposliti. Dakle, radi se o regresiji – u Lijepoj našoj imamo razvoj nerazvijenosti. Drugim riječima, obrazovni sustav nije primjeren zahtjevima tržišta rada. Prigovor iznesenom kako imamo mlade obrazovane mlade ljude koji su diplomiravši, obrnili doktorsku diserataciju, otišli u svijet i uspjeli nije odgovor na pitanje. Nime, radi se o individualnim entuzijastima koji bi uspjeli i u lošijem sustavu obrazovanja nego što je to naše. (Lijepa naša je dala svijetu mnogo vrhunskih znanstvenika koji su zadužili svijet. Međutim, u tome nikakvu ulogu nije imao tada važeći obrazovni sustav.) Obrazovni sustav mora brinuti o cjelokupnoj populaciji i unaprijediti obrazovni sustav cjelokupne populacije. I da budem potpuno jasan. Nije problem u nastavnicima, problem je u politici obrazovanja koja „okreće glavu“ od problema kako ih ne bi vidjela, pa, prema tome, problemi ne postoje. Da je tome tako dovoljno se je upitati kako to da u istoj zemlji imamo MIOC, matematičku gimnaziju, koja vrhunski priprema mlade ljude za budućnost (osobno znam nekoliko mladih ljudi koji su postigli u svijetu zavidne karijere na polju financija, koje nikad nitko u Lijepoj našoj nije ništa pitao, sic!), s jedne strane, i, s druge strane, ogromnu vojsku mladih bezperspektivnih ljudi koji su nakon studija, obrane doktorske disertacije, završili – nigdje. Nigdje zapravo znači – na ulici ukoliko nikoga nemaju. Da bi opstali moraju odbaciti svoje diplome i krenuti od nule u svakom pa i obrazovnom pogledu. Tragično da tragičnije nemože biti. Na mojim radionicama i skraćenoj, za sada, Poslovnoj školi susrećem mnoge mlade ljude koji su odlučili uspjeti. Ne libe se ponovno sjesti u klupe kako bi se osposobili za temljeni životni izazov – živiti od svog rada.

Što na kraju reći? Kako sam optimist, najprije ću izraziti žaljenje što nismo svijesni što znači znanje u suvremenom svijetu. Potom ću ponovno uputiti političare da razmisle o svojoj djeci i da svoja promišljanja operacionaliziraju što ja nazivam reformom školskog i znanstvenog sustava u Lijepoj našoj. Trebalo bi formirati mnoge istraživačke institucije koje bi se profesionalno bavile obrazovanjem. Lijepa naša je doista lijepa, ali Lijepa naša ide u krivom pravcu. Vrijeme je da promjenimo svoj odnos prema domovini i da joj vratimo subjektivitet kao nam međunarodne isntitucije ne bi određivale terapiju. Naprosto njihova terapija ima za cilj da vratimo nerazumno podignute kredite, a naša bi terapija morala imati za cilj ozdravljenje društva što se najbolje postiže obrazovanjem temeljenom na moralnim i etičkim standardima.